

Säteilyturvallisuus arjessa -kysely

Tarkastaja Juha Suutari STUK

Sädehoitofysikoiden 40. neuvottelupäivät 6.6.2025

Lainsäädäntö

- Hyvän turvallisuuskulttuurin ylläpitämisen ja kehittämisen vaatimus säteilylaissa (12 §):

”Tässä laissa säädettyjen velvoitteiden noudattamisesta vastuussa olevan organisaation johdon on huolehdittava siitä, että organisaation toiminnassa ylläpidetään ja kehitetään hyvää turvallisuuskulttuuria”

Ongelma: Miten valvoa tehokkaasti turvallisuuskulttuuria (=organisaatiokulttuuria), jos käyttöpaikalla käydään muutaman kerran vuodessa ja tarkastuksella keskustellaan vain 1-2 ihmisen kanssa?

Turvallisuuskulttuurin valvonta

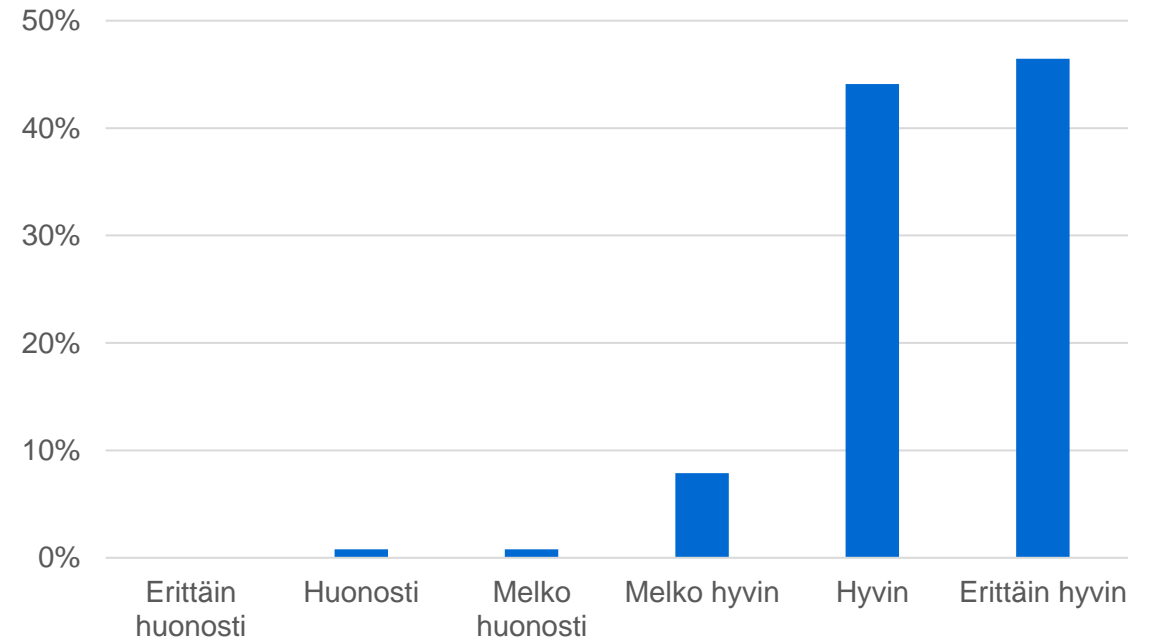
- 2022-2024 STUKissa tehty kuvantamisyksiköiden turvallisuuskulttuurin valvontaa → saman menetelmän laajentaminen sädehoitoyksiköihin kevästä 2024 lähtien
- Menetelmänä anonyymi kysely koko yksikön henkilöstölle ja tähän yhdistetty tarkastus
- Väittämät muotoiltiin kysymään mahdollisimman suoraan vastaajan kokemusta hyvän turvallisuuskulttuurin peruselementtien toteutumisesta organisaatiossa
- Kyselyssä pyydettiin arvioimaan miten hyvin väittämät kuvaavat oman työyhteisön/organisaation toimintaa
- Tähän mennessä noin puolet sädehoitoklinikoista tarkastettu

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 4,35
- Mediaani (0-5): 4 = hyvin
- Avovastauksista poimittu:
 - Turvallisuus asetetaan pääsääntöisesti etusijalle, mutta kiire ja resurssipula aiheuttavat haasteita.
 - Potilasturvallisuutta pyritään varmistamaan mm. lisäkuvantamisilla ja moniammatillisella yhteistyöllä.
 - Laitteiden kunnossapito ja laadunvarmistus ovat hyvin järjestettyjä.
 - Uusien työntekijöiden perehdytys vaihtelee laadultaan.

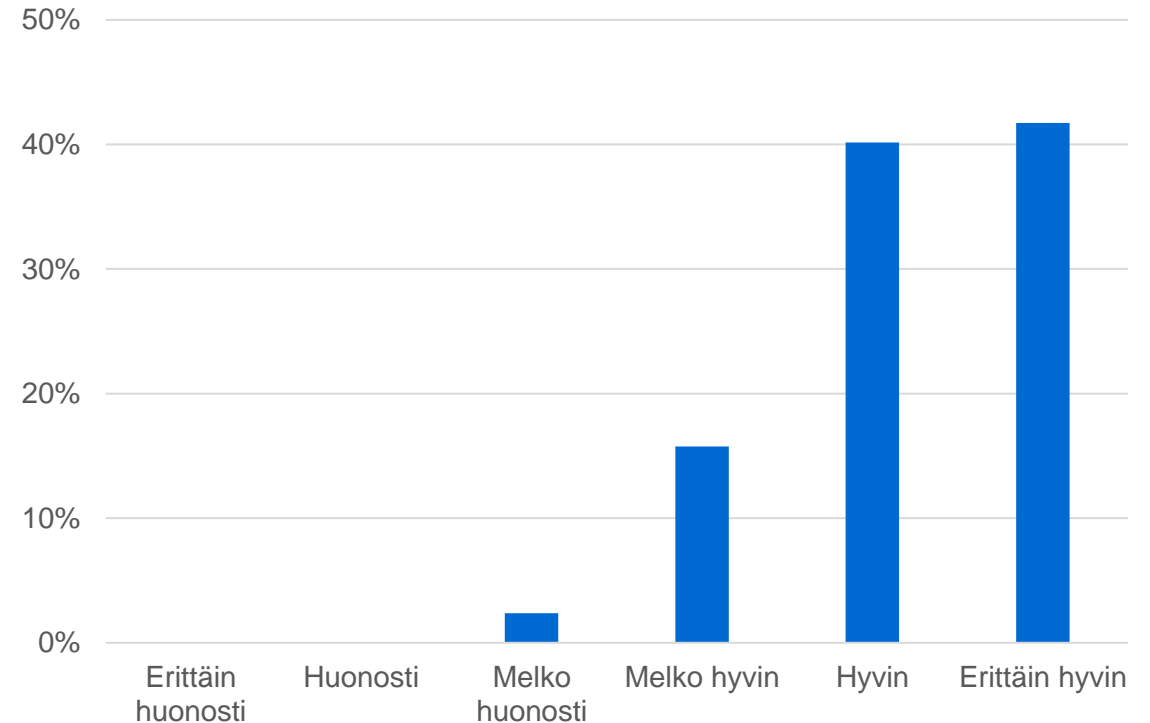
Säteilyturvallisuus ja siihen liittyvä potilasturvallisuus ovat etusijalla, kun erilaisia päätöksiä tai ratkaisuja tehdään, toisin sanoen turvallisuus painaa ratkaisuissa enemmän kuin esimerkiksi kustannus- tai aikatauluseikat.

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 4,21
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - Ilmapiiri koetaan pääosin avoimeksi ja turvallisuushuolia voi nostaa esiin.
 - HaiPro-järjestelmä on aktiivisesti käytössä ja siihen kannustetaan.
 - Moniammatilliset palaverit tukevat avointa keskustelua.
 - Kehitysehdotuksia voi esittää, mutta käytännön muutosten toteutus voi olla hidasta.

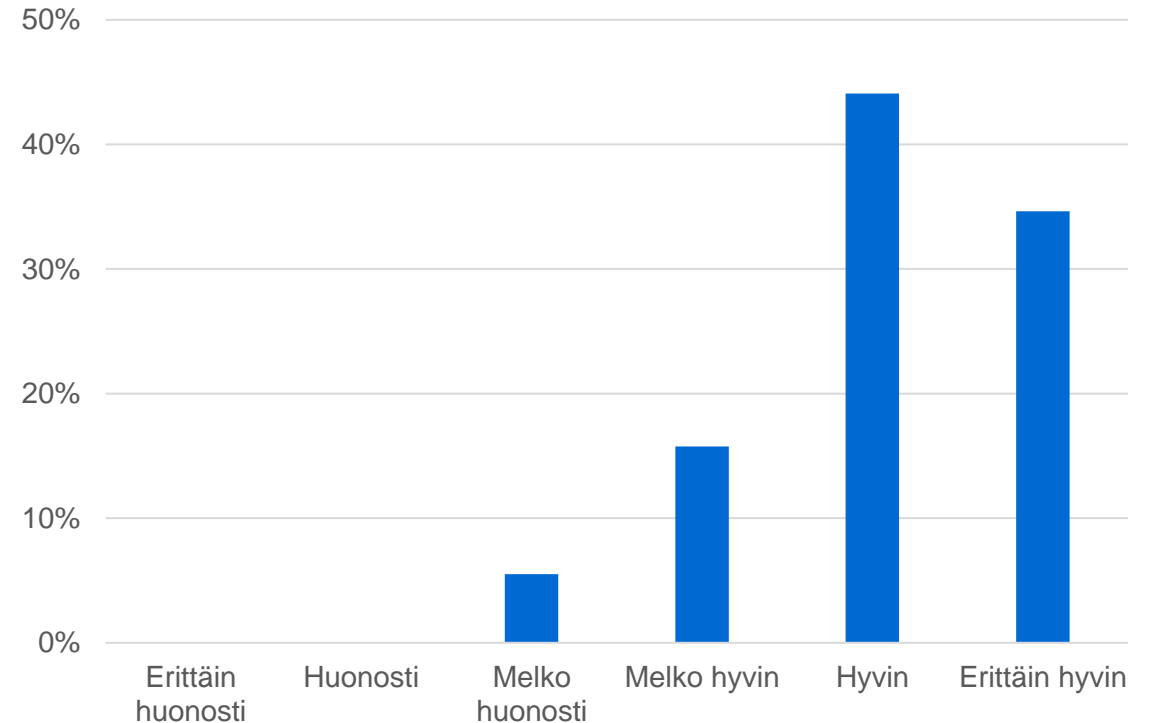
Työyhteisössämme on avoin ilmapiiri, joka kannustaa kyseenalaistamaan toimintatapoja ja rohkaisee turvallisuushuolien esiin nostamiseen.

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 4,08
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - HaiPro-ilmoitukset käsitellään asianmukaisesti ja moniammatillisesti.
 - Esihenkilöihin on helppo olla yhteydessä ja he kuuntelevat huolia.
 - Joissain tapauksissa ilmoitusten käsittely jää vähäiseksi tai ei johda konkreettisiin toimenpiteisiin.
 - Pienempien ammattiryhmien huolia ei aina huomioida yhtä vahvasti.

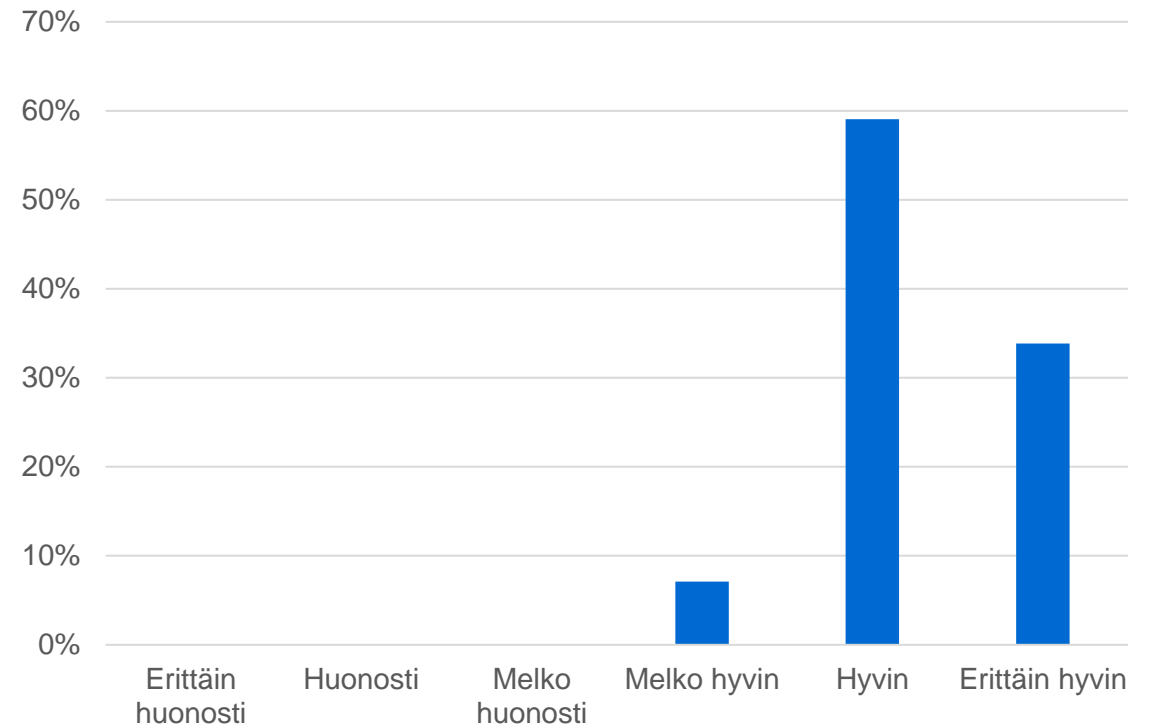
Henkilöstön esiin nostamat turvallisuushuolet käsitellään organisaatiossamme hyvällä ja kannustavalla tavalla.

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 4,27
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - Työntekijöillä on hyvä ymmärrys säteilyturvallisuudesta ja sen merkityksestä.
 - Koulutusta ja perehdytystä järjestetään, mutta sen määrää ja laatua voisi lisätä.
 - Työntekijät ovat motivoituneita ja vastuullisia.
 - Säännöllinen sisäinen koulutus koetaan hyödylliseksi.

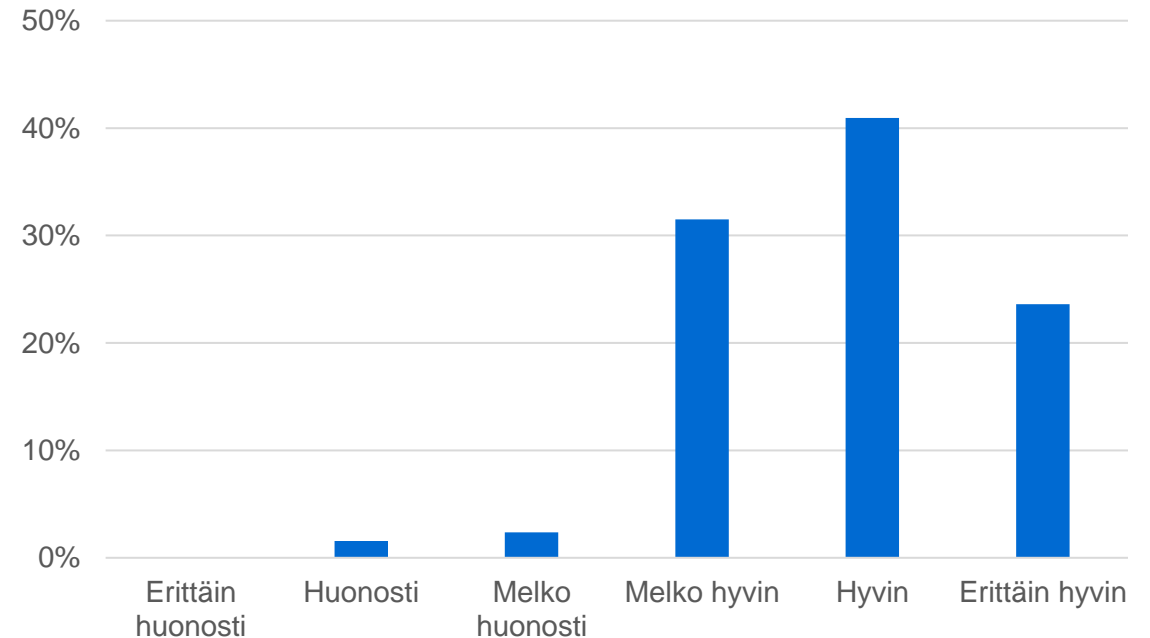
Työyhteisössämme vallitsee hyvä käsitys siitä, mitä säteilyturvallisuus ja siihen liittyvä potilasturvallisuus tarkoittavat ja miten ne kytkeytyvät itse kunkin työhön.

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 3,83
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - Ohjeistukset ja työvälineet ovat pääosin kunnossa.
 - Resurssipula (erityisesti lääkärit ja hoitajat) on toistuva ongelma.
 - Työtiloissa on paikoin ongelmia (esim. kosteus, ilmanvaihto, melu).
 - Avokonttorit voivat häiritä keskittymistä, mutta myös helpottavat yhteistyötä.
 - Perehdytys kaipaa paikoitellen kehittämistä.

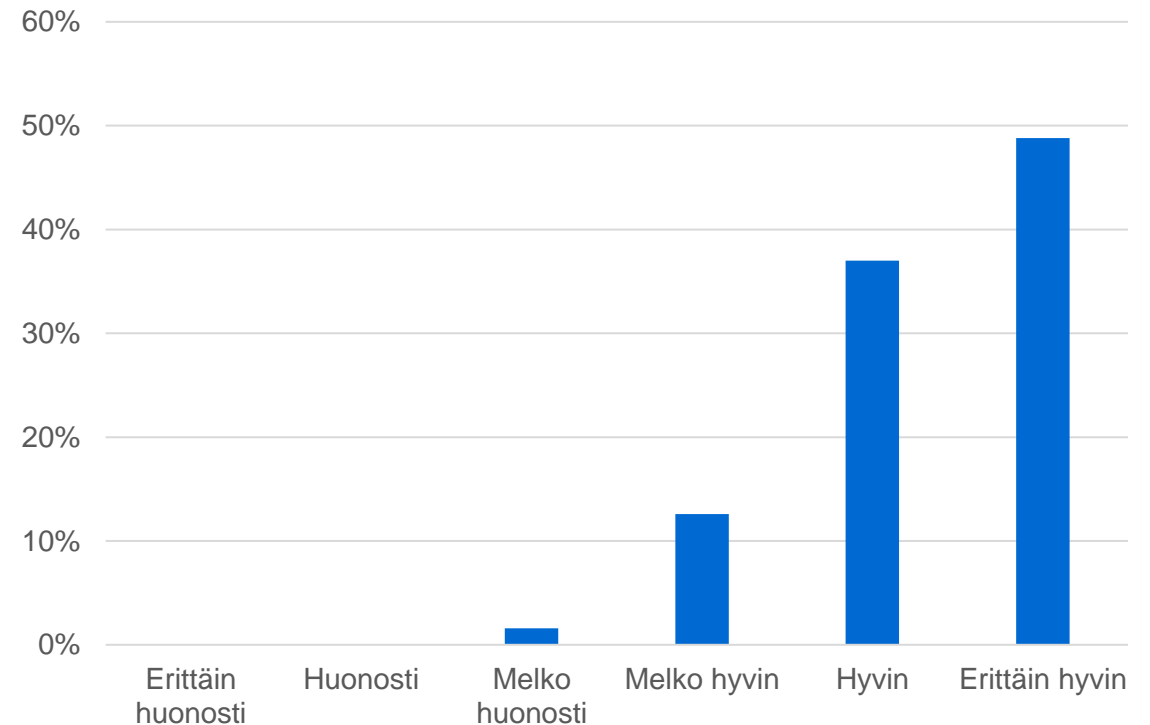
Organisaatiossamme on hyvät perusedellytykset tehdä työt huolellisesti ja laadukkaasti (tässä tarkoitetaan konkreettisia asioita kuten selkeät tehtäväkuvat, riittävät resurssit, hyvät ohjeistukset, asialliset työvälineet ja hyvät työtilat).

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 4,33
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - Vastuunotto koetaan yhteiseksi ja ilmapiiri on hyvä.
 - Laatupalaverit ja keskustelut tukevat yhteistä vastuunkantoa.

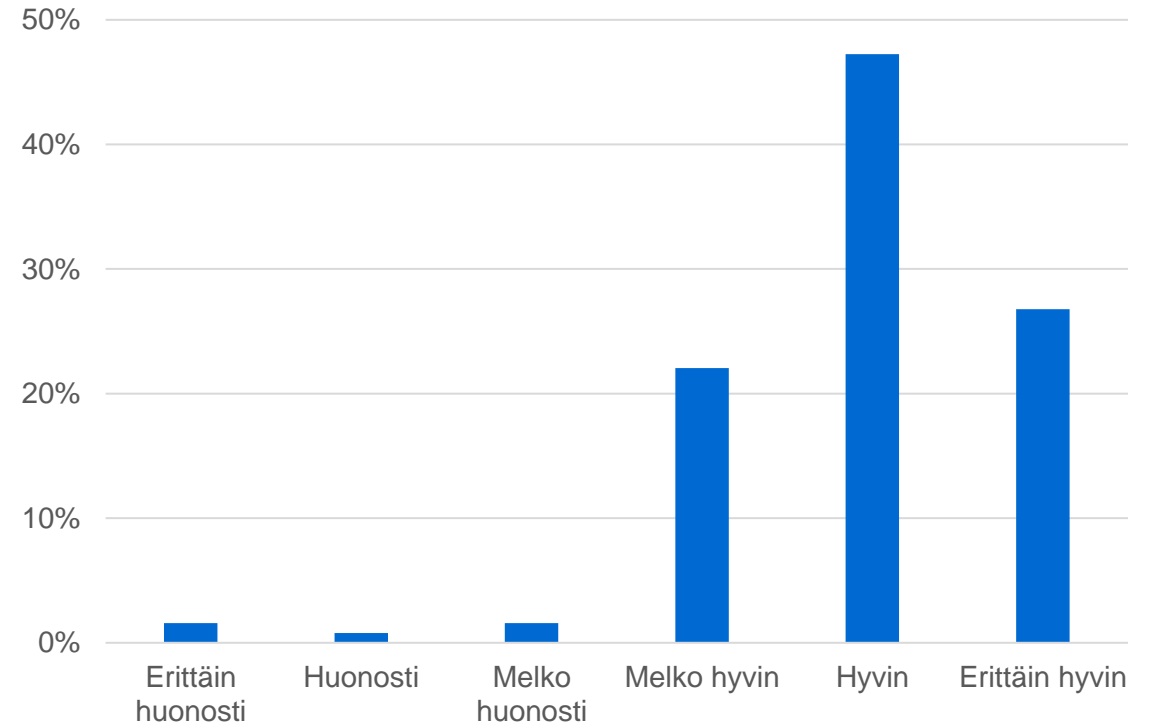
Työyhteisössämme on ilmapiiri, jossa kaikki kantavat vastuuta säteilyturvallisuudesta ja siihen liittyvästä potilasturvallisuudesta.

Alustavia tuloksia

- Keskiarvo (0-5): 3,93
- Mediaani (0-5): 4
- Avovastauksista poimittu:
 - Osastojen johto osoittaa sitoutumista turvallisuuteen.
 - Korkeamman tason johto koetaan etäiseksi ja viestintä vähäiseksi.
 - Johdon osallistuminen ja näkyvyys turvallisuusasioissa voisi olla aktiivisempaa.

Organisaation johdon toiminta ja viestintä osoittaa, että säteilyturvallisuus ja siihen liittyvä potilasturvallisuus ovat tärkeitä asioita.

Yhteenveto

- Turvallisuuskulttuuri tarkastetuilla sädehoito-osastoilla hyvällä tasolla:
 - Turvallisuus on päätöksenteossa etusijalla
 - Avoin ilmapiiri, missä kaikki kantavat vastuuta tehtäviensä mukaisesti
- Eniten haasteita:
 - Riittävät henkilöresurssit
 - Johdon osallistuminen ja näkyvyys turvallisuusasioissa
- Turvallisuuskulttuurin valvonta jatkuu

